

ఆంధ్ర పంపువారి సంతకము.....

వార్తావళి

దేశీయవార్తలు

- ఆర్వాస మహారాజగారు దేశము విడువవలసి నట్లు 7
- కాన్పూరులో మృత్యు కలకత్తా లోని ఆయుధ పాణులను విస్తరకారముతో పోలీసుల 5
- ప్రొ. పోలటసు
- అంబాలాలోని భవిష్యత్తు 7 లక్షలు కానము చేసెను 5
- మహారాష్ట్ర పరివీరవంశ శివరాజుడు నీరు త్రాగును ఆంగ్లేయులనే యున్నార 4
- విదేశవార్తలు
- వైసింగువగరముపై జాపాను సేనలు 7
- సాసికవార్తలు 8

ఆంధ్రపత్రిక

1933 సం. మేను 22-వ తేది సోమవారము

గుడ్డిలో మెల్ల

జై హోర్లు దీర్ఘకాలమునుండియు ఆందోళన నలుపుచు, హిందూదేశము నకు స్వల్పమగు సంస్కరణములను గూడ ప్రసాదించునాడని ఆర్థికముల గావించుచు, బ్రిటీషుప్రజలలో ప్రభుత్వము నలుపుచుండిరి. ఇంతకాలమునుండియు వీరి యుర్రాటములకు జాతీయప్రభుత్వమువారు లొంగిపోవుచు, వీరి నే తిరున నయిన సమాధానపరచుట కత్తిరించుచుండిరి. వీరు లొంగిన కొలదియు, జైహోర్లు విజృంభణ మధికమయ్యెను. ఎన్నికలలోగూడ వీరి ఆర్థికములే మొదలయ్యెను. చర్చితప్రభుత్వతో ఆంగ్లే దేశమునందు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యము బడయుచుండిరి. తుట్టుపదకుజాతీయప్రభుత్వమువారు, వారి అనుచరులును, మేల్కొనిరి. జైహోర్లును ప్రతిపక్షింప వలసిన యవసరముగలదని కనిపెట్టిరి. మొన్నటిదినుము మేము సూచించినటులు, ఇందుకుగాను, ఇంగ్లండు ఇండియా సం యోగసంఘ మొకటి లండన్లో స్థాపించ బడెను. ఈసంఘము జైహోర్లుప్రచారము నెదుర్కొని గలుగునా? లండన్ డెయిలీటెలిగ్రాఫ్ పత్రిక నూతనసంఘము నకు స్వాగతమొనరుచున్నను, దీని శక్తి విషయమై మాత్రము సం దేహము జూపుచున్నది. జైహోర్లు లిడినరకీ తీవ్రాందోళ నమునలిపి, బ్రిటీషుప్రజల మనములను ప్రేరేపించిరి. ఇక నూతనసంఘమువారు అట్టియట్టి ప్రాయములను ప్రజలమనముల నుండి తొలగించుటకు, భగీరథప్రయత్నముల గావించవలసియుండును. జైహోర్లులవలె, ప్రభుత్వమువారును తీవ్రాందోళన నలిపి, ప్రజలలో ప్రభోధము గావించునాడరా, లేక స్త్రీభు నమిత దరా? ఏనంగతియు త్వరలో బయల్పడ గలదు. ఇది వరకే చాల ఆలస్యము జరిగెను. ఇక ముందు సంతక కృషిజరుగని యివల, విద్యేషుల సమర్థులను దుర్బలముగను. జైహోర్లులను ప్రతిఘటింప మాత్రానంపడు. హైదరాబాద్ నమస్కన తృప్తికరముగ పరిచర్యంప దలచినదేమిట, జాతీయ ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశము నందలి ముఖ్యార్థి ప్రాయమును గమనించి దానిని సఫలపరచ నెఱింగించిన గాని ప్రయోజనముండదు. ఈ కారణము చేతనే, లండన్లోని సభ్యసంఘము వారు జైహోర్లను గూర్చి హిందూ దేశమున తెలుపదగిన నిమగ్నములను

సంగ్రహముగ వివరించుచు, హైదరాబాద్ ప్రాయమును ఆంగ్లే ప్రజలకు తెలుపుచుండుట మేలుగనున్నది. భారతీయు లెలుల తీవ్రముగ ఆశాభంగమునకు లోనయిపో వీరు స్వచ్ఛరచిరి. ఇవి ముఖ్యముగ మిత పాదుల విమర్శనములే యని గూడ వీరు తెలుపుచున్నారు. మితపాదుల ఖండనములను గూడ జాతీయ ప్రభుత్వము వారు గమనింపక బోవుటచే, హిందూ దేశపు కనీసపు కోర్కెలు గూడ వీరికి గోచరించకున్నవి. జైహోర్లు విమర్శనములను ఎదుర్కొనిన చాలానని వీరు తలచుచున్నారు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు, ప్రత్యేకాధికారములను పరుగెగ్గించుచున్నవి. మద్రాసు, బెంగాలు ప్రభుత్వములు ద్రోష్నిన మాగ్రమునే, ఆస్సాంప్రభుత్వము గూడ ద్రోష్నియుండుట వింతగాదు. రక్షణలు లేని యెడల, రాజ్యాంగ విధానము పనిచేయ దనియు, పాలకుల ప్రత్యేకాధికారములు నిరంకుశముగ గమనించినచి. ఆవి యత్యవసరములనియు, సివిలు సర్వీసు కును పోలీసు సర్వీసుకును ప్రత్యేక స్థానమును హక్కులును నిలబడియుండ వలెననియు, శాసనసభలో వీరితో సంతమాత్రముతోక్రము కలుగజేసికొన వలెండ గూడదనియు, మున్నగు సూచనలను ఆస్సాంప్రభుత్వమువారు తెలిపిరి. జాతీయ ప్రభుత్వమువారు వీరి వాక్యములను హర్షించి, ప్రజలవిమర్శనములను బూత్తుగ నిర్లక్ష్య పెట్టుచో, హైదరాబాద్ సమన్వయ కమిషన్లోను, దుర్గ మగును. ఇటీవల మాంఛెస్టరు కన్వెన్షన్సంఘమువారు, తీవ్రనిర్బంధముల నామోదించినను, శ్వేతపత్రసూచనలను మాత్రము పూర్తిగ నిరసింపిరి. బ్రిటీషువాణిజ్యమునకు శ్వేతపత్రము వలన తీరనిభంగము కలుగునని తెలిపిరి. లండన్లో జరిగిన కన్వెన్షన్ల వార్షిక సమావేశము, ప్రభుత్వమువారి హిందూ దేశవిధానముపట్ల పూర్తిగ ఆసమ్మతిదెలిపెను. హిందూదేశమునందు బ్రిటీషులధికారముల నేమాత్రము తగ్గించునాడదని, వీరు తీర్మానించిరి. శ్వేతపత్రమును సమర్థించుటకై దెచ్చిన సవరణ యోజిపోయెను. ఇట్టి సందర్భములలో కన్వెన్షన్లలో లోలో నలుపుచు స్వల్పసమాధానమునకు గూడ ఎదురుతిరుగుచున్నారని, విధితమగును. జైహోర్లు ప్రతికూలాందోళము మితిమీరుచు, ఆంగ్లేదేశమున వేరుని నది. ఇట్టి ప్రాతికూల్యమును రూపుమాపుటకు జాతీయ ప్రభుత్వమువారు యత్నించుట గుడ్డిలో మెల్ల యయినను, హిందూదేశసమన్వయ తృప్తికరముగ పరిచర్యంపచుట కీప్రయత్నము లేమాత్రము చాలవు. లండన్లోని సభ్యసంఘము వారు సూచించినరీతిని, హిందూదేశము శ్వేతపత్రముగూర్చి ఎట్టి విమర్శనముల గావించుచున్నదో, సహకార వాదుల విమర్శనములుగూడ ఎట్టివైఖరిని దాల్చి యున్నవో గ్రహించి, వానిని సఫలపరచుట వివేకమగును. గాంధీ మహాత్ముడొసగిన ఆచూకీలనుకాశమును, జాతీయప్రభుత్వమువారు చేపట్టి నిర్బంధ విధానమును విమరించి, దేశనాయకులతో సమాధానపడుటకై యావచ్చునని విజయోద్యమమే. జైహోర్లు ప్రాతికూల్య మధికమగునేమో నని వీరు భీతికొనినవనరములేదు. వారితో పోరాటము తప్పని నరియయినది. వారి కెంతటి లొంగుబాటు జూపినను, వారి విజృంభణ మతితీయించుచున్నదిగాని, తగ్గుటలేదు. ఇట్టిస్థితిలో ఇదిని జాతీయప్రభుత్వమువారు ప్రతిఘటింపకతీరిన యన సర మేర్పడినపుడు, భారతీయులతో సమాధానపడుట యత్యవసర మని గ్రహించి అందు కనుకూలముగ నాచరించుట, శ్వేతపత్రము గాదా?

ఈసందర్భమున ఈవారమందిన న్యూస్ పేపర్లుమొత్తకీ తెలిపిన ఈక్రింది విమర్శనమును గుర్తించవచ్చును: "శ్వేతపత్రము చర్చిలోగాని నోడించుటకు తయారుచేయబడినదిగాని, హిందూ దేశాధిపాలనమును తృప్తికరచుటకు తయారుచేయబడలేదు. హిందూదేశము నందలి వివిధపత్రికలును శ్వేతపత్రమును పూర్తిగ ఖండించెను. నవో సప్తాహాలు వారుమాత్రము దీనిలోకములెన్నియున్నను, జాయింటుకమిటీతోజేరి, రాజ్యాంగ విధానము నాచరణయోగ్యముగావించుటకు తలపెట్టిరి. నూతనవిధానముపై గావించబడిన ముఖ్యఖండనము, దీని యందు అధినేతరాజ్య స్వాతంత్ర్య వాగ్దాన మేములను లేదనియే. ఈ పత్రమే కడపటి విధానముగూడ, బ్రిటీషు వారింతకన్నను ముందుకుబోయి తలంపవలెగలదు. స్వాతంత్ర్యకామమును దిది యొక యంతరమని, భావించ నవకాశము గనుపించదు. నూతనరాజ్యాంగ విధానము పురిటిలోనే నందుగొట్టుకుండ నుండవలె ననిన, బ్రిటీషుప్రభుత్వము వారు జైహోర్లుతో నెక్కువ చట్టపరివార్త పోరాడవలసి యుండును." ప్రభుత్వవైఖరి ఎటులుండునో చూడవలయును.

ఆర్వాస వివాదము

ఆర్వాస సంస్థానమునందు మహమ్మదీయుల తిరుగుబాటుజరిగి, పిమ్మటయూర పియను లోకరు మంగ్రైగ నియమించబడి ఎంతకాలమో గాతెను. దీనినుండి బయల్పడి ఎంతకాలమో గాకముంజే, ఆర్వాస మహారాజగారు రెండు సంవత్సరముల వరకు రాజ్యపరిత్యాగము గావించవలసి వచ్చెను. రెండు సంవత్సరములకు పిమ్మట, నిది శాశ్వతమగుచో వింతయుండదు. హిందూస్థాన్ టైముస్ పత్రిక వృత్తాంతము ప్రకారము, గవర్నరుజనరలు ఏజెంట్ గు కలనల్ ఆర్మెన్ గారు మహారాజగారికి రెండు త్రోవలను జూపిరి. ఒకటి సంస్థానమును వదిలిపెట్టి లేదీపోవుట. రెండవది విచారణ సంఘమును నిర్మించి మహారాజగారి పరిపాలనమును గూర్చి విచారించ సంగీతించుట. రాజ్యమును వదిలిపెట్టి పోవుటకు గూడ నలువది ఎన్నిమిది గంటలుమాత్రమే వ్యవధి యొనగబడెనట. మహారాజగారు ఏజెంట్ గారి ఆకస్మిక నిర్ణయముపట్ల ఆసమ్మతి దెలిపిరి. కాని ప్రయోజనము లేకపోయెను. పాటి యాలా, ధోల్పూరు మహారాజుల విన్నవములు గూడ నిరర్థకమయ్యెను. మహారాజగారు నేను బయలుదేరి హంటు ఆబూచర్లము నకువెడలి, అక్కడనుండి విదేశములకు బోయెదనని తెలియుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వప్రకటనము ప్రకారము, మహారాజగారిస్థానమును ప్రధానమంత్రిగారాక్రమించి, పరిపాలనాధికారమును వహించి, ఇకమీద పరిపాలనమునంతను వారే నిర్వహించెదరు. విల్లీఅను యూర పియనుమంత్రి ఇకమీద పరిపాలించును. ప్రభుత్వ ప్రకటనము మహారాజగారి నిర్ణయమును కేసు కారణములను తెలిపినను, ప్రసిద్ధమగు హిందూసంస్థాన మితిరున తనపాలకుని కోల్పోవుట, యావత్ హిందూజనంజనునకును, మహారాజగారి సుగుణాతీతయుమును గ్రహించిన వారెల్లరకునుగూడ తీరని విషాదము గలిగించకమానదు. ఆర్వాసమహారాజగారు ప్రసిద్ధిగాంచిన విద్యాధికులు, గొప్ప వక్తలు, వీరిప్రసంగము తెన్నుడును, భావగర్భితమై యున్నందున, భారతదేశము అధినేతశ్వేతపత్రమును నీరు నందర్భము తలపించినపుడెల్ల తెలుపుచుండెడివారు. హిందూవిశ్వవిద్యాలయము నకు విశేష సహాయమొనర్చి తత్సంస్థ యొక్క ఆభివృద్ధికై మహావ్యాపారకీ వీరు సర్వవిధముల తోడ్పడుచుండిరి. కొంతకాలముక్రింద జరిగిన హిందూ విశ్వవిద్యాలయవార్షికోత్సవమునకు వీరు పెక్కు యిబ్బందులమధ్యగూడ హాజరై హిందూధర్మమును చక్కగ బోధించి, మహావ్యాపారి ఉన్నతాశయములను కొనియాడియుండిరి. ఆర్వాసమహారాజగారు హిందువుల యొజును, ఆస్థమిత ద్వైరమువారి నినుకుంతయు నాపింపలేదు. వివిధమతములను వరమేర్పరుని

సాన్నిధ్యమునకు తీవ్రని గొందోవుటకే సాధనములని విశ్వసించినవారిలో మహారాజగారు ఒకరు. ఇట్టి ప్రతిభా శాలిని, విద్యాంసుని, జ్ఞానవంతుని కోల్పోవ వలసి వచ్చినందుకు ఆర్వాససంస్థానమున ప్రజలంతకడుఖము జెందెదరో, హిందూజనంజనులెవరైనా నిమగ్నమగునో యూహించుట సులభ సాధ్యము. సంస్థానమును విడచిపెట్టవలసి వచ్చినందుకు, మహారాజగారు స్వయముగ విచారచడరు. వారికి రాజ్యము చేయుచున్నను, తన మొనర్చుచున్నను, నొక్కటియే. ఈవిషయమున వారు పూర్వహిందూస్థుల ఉన్నతాశయములను కొనసాగించుచుండిరి. కాని సంస్థాన ప్రజలకు మాత్రము ఇట్టిస్వచ్ఛందపుంగవుల అభిరుచుల దుర్బలము. ఏనంస్థానములో నయినను తాత్కాలికపు కలహములు దుండుచున్నా తానసంస్థానాధిపతులు రాజ్యమును వదిలిపెట్టవలె ననుచో, ఏ రాజ్యమును స్థిరముగనుండజూదు. ఈనంగతి ఎటులున్నను, మహారాజగారికి రాజ్యపరిత్యాగము తాత్కాలికముగ నయినను మనశ్శాంతి నొసగగలదు. ఆర్వాస వివాదచరిత్ర సంస్థానాధీశుల కొక్కగుణపాతమును నేర్పగలదు. తమహక్కులు, బాధ్యతగల పరిపాలనముక్రింద స్వచ్ఛదమనియు, అధికారవర్గము తమను రక్షించుచుండినగాని, తాము నిలువ జాలమనియు తెలుపుచుండెడి కొన్ని సంస్థానములవారి వైఖరి, ఎంతనిరాధారమో గ్రహించుట కిందువలన వీలగుచున్నది. సంస్థానములును బ్రిటీషు ఇండియా యు బాధ్యతగల ఫెడరల్ పరిపాలనముక్రింద నుండుచో, సంస్థానములకు నిజమగు భద్ర మేర్పడునుగాని, అధికారుల నిరంకుశత్వమై నాధారపడి యుండుటవలన గాదని, స్వల్పముగాక మానదు. ఆర్వాస మహారాజగారు మరల రాజ్యపరిపాలనమును స్వీకరింపగలరను నమ్మకము లేకున్నను, వారు రెండుసంవత్సరములకు పిమ్మట నుభముగ నిల్చుచేరి, రాజ్యపరిపాలనమును నిర్విఘ్నముగ నిర్వహించునటల వరమేర్పరు డనుగ్రహించు గాక యని, కోరెదము.

యుద్ధవిరామము

బాలివియూపై పెరుగ్యేయుద్ధము నిది వరకు ప్రకటించెను. దీనిని మూనివైచి, మధ్యవర్తుల నిర్ణయమువకు కట్టడి యుండవలెనని, నానారాష్ట్ర సంఘము కోరెను. ఆకోర్కె ననుసరించి, పెరుగ్యే బాలివియూపై ప్రకటించిన యుద్ధమును ఊపనపారించుకొనుటకు, పెరుగ్యే ప్రతినిధి అంగీకరించెను. ఇది మేలేగాని. బాలివియూ ప్రతినిధి తన యధిపత్యమును మరెక్కొన్ని రోజులకు పిమ్మట గాని, తెలుజానని, సూచించెను. బాలివియూ గూడ యుద్ధమును మానివైచి, మధ్యవర్తుల నిర్ణయము నామోదింప సంగీకరించిన గాని, వివాదము పరిష్కారము గాజాలదు. బాలివియూ నిర్ణయ మెటులుండునో చూడవలయును. నానారాష్ట్రసంఘము గూడి యున్న సమయముననే జపాను చీనావై డాడి నలుపుచున్నది. ప్రధానపట్టణముల నాక్రమించుచున్నది. జపాను నానారాష్ట్ర సంఘమునుండి లేదీపోయెనుగాన, నానారాష్ట్రసంఘ మేమియు చేయజాలదని, సాకు జెప్పవచ్చును. కాని, జపాను ఈ సంఘములో నిలిచియున్నపు డయినను, నానారాష్ట్రసంఘము ఏమి చేయగలిగెను? చీనా యొకను నానారాష్ట్రసంఘమునందు నిలిచియే యున్నది. ఈసంఘము చీనాకు గలిగిన ఆపదను నివారించగలిగెనా? మొత్తముమీద నానారాష్ట్రసంఘము నిర్విఘ్నముగనున్నదనుటకు నిదర్శనము లనేకములు గనుంపచున్నవి. అందుచే ఈ సంఘముపై వివిధదేశములకును విశ్వాసము దొలగుట వింతగాదు.

దేశబంధువారము

గాంధీమహాత్మునికి పిమ్మట, రాజకీయరంగమున మెరుపువీయవలె ప్రకాశించి, దేశమును నడిపించునాడని దానుగారు అగ్రగణ్యులు. వారు నలిపిన అపారత్యాగములు, మహాత్ముని హృదయము నాకర్షించెను. వారిరువురమధ్య స్వల్ప భేదాభిప్రాయము లున్నను, ఉభయులు దేశసేవవిషయమున అద్భుత సంయోగమును కనుబడిచిరి. దానుగారు దర్శననారాయణసేవకై సర్వస్వమును ధారణింపిరి. మహాత్మునిహృదయమును వారి దర్శననారాయణసేవయే మిగుల ఆకర్షించెను. గ్రామపున్నె ర్పాణమునకై దానుగారు చక్కనివిధానమును సూచించిరి. వీరు జీవించియున్నచో, గ్రామపున్నె ర్పాణము నకై విశేషము గపాటుబడి, నిర్పాణకార్యక్రమాభివృద్ధికి మిక్కిలి తోడ్పడినవారు. హిందూమహామృతీయసభ్యు మనిన దానుగారికి మిగుల ప్రీతి గలదు. దానుగారు తన సభ్యభావముచే, మహామృతీయల హృదయములనుగూడ ఆకర్షించగలిగిరి. దానుగారు చనిపోవునపుడు, స్త్రీలనిమిత్రమై సూచించిన కైవడ్యాలయ మిప్పటికిని నిరంతరాయముగ సాగుచున్నది. ఇట్టివారు శరీరములను పరిత్యజించినను, జీవించియే యున్నారు. వీరితత్వము సేవాధునికుల స్ఫెల్లరను ప్రోత్సహించుచునే యుండును. దానుగారిపోదయి, దానుగారి సతీమణి యు, మహాత్మునికి తోడ్పడుచున్న విధము శాశ్వతమై యును. ఇట్టివారి సంస్మరణార్థము, దేశబంధువారమును జూనునెల 10-వ తేదినుండి 16-వ తేదివరకు నిర్వహించవలయునని, కలకత్తాలో న్యాయ మూర్తి ముఖర్జీగారి యధ్యక్షత్వక్రింద జరిగినభలో తీర్మానించుచుండుట, వంగదేశీయుల కే గాక, భారతీయుల కెల్లరకును, ఆమోదము గలిగించక మానదు. దేశబంధు దానుగారి దేశసేవను యావద్భారత దేశము కృతజ్ఞతతో స్మరించి, వారిమాధ్యము ననుసరించుట కెత్తించకమానదు. దానుగారిని దహనము నలిపినచోట, నొక విశ్రాంతి గృహమును నిర్మించవలయునని, కలకత్తానభలో తీర్మానించబడెను. ఇట్టి గృహమును స్థాపించుటవలన, శ్రీశాసమునకు వచ్చువారెల్లరకును, ఉపశాంతి గలిగి, దానుగారిని కృతజ్ఞతతో నెల్లరును స్మరించుచుండురు.

మహాత్ముని యజ్ఞము

గాంధీ మహాత్ముని యజ్ఞపీఠ నిర్వహణముగ కొనసాగుచున్నందులకు దేశస్థులయే సంతసించకమానదు. నిన్ను మధ్యాహ్నము మహాత్ముని హాస ప్రతీకను సంగ్రహమయ్యెను. నేటిమధ్యాహ్నము ముగిసెను. శివాజీ లోకమాన్య తిలకుగారల సంబంధముచే అత్యంత పవిత్రముయిన సింహగడ నీటిని ద్రాచి మహాత్ముడు సంక్రిత చిత్తుడయ్యెను. మహాత్ముని బరువు గూడ స్వల్పముగ మాత్రమే తగ్గుచున్నది. నేటితో రెండవ వారము ముగిసెను. మూడవవారము ప్రారంభ మయ్యెను. సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు తెలిపినటులు, కడపటి వారమే ఆందోళనకు కారణమగుట సహజము. అయినను మహాత్ముని ఆరోగ్యమునకై ప్రజలు నలిపెడి ప్రార్థనలు, వారు నలిపెడి అన్వృత్యతా నివారణ కార్యక్రమమును మహాత్మునికి సత్తువనిచ్చు ననుటకు సంది యములేదు. ఈ సమయమున దేశమందంతటను పలువురు మహాత్మునికి సానుభూతి జూపుటకై యవలంబించుచున్న ఊపనములు, మహాత్మునికి భేదముగలిగించుట సహజము. వీనిని మానివేయవలయునని, మహాత్ముడును, సరోజినీదేవి, సి. రాజగోపాలాచార్యులుగార్లునుమున్నగువారు కోరుచున్నారు. ఇవి విరమింపబడుచో, మహాత్ము డెట్టి ఆందోళనలేక త్వరలో స్వస్థగణించుట కవకాశము గలుగును. సింహగడ నీరు మహాత్ముని వికారమును పూర్తిగ పోగొట్టును.

రవీంద్రుని కార్యదర్శి మహాత్ముని స్థితి

సెప్టెంబరు 22-వ తేది సోమవారము

బ్రిటీషులిబరలుచేయు చాలకాలము క్రిందటనే తన పలుకుబడిని కోల్పోయెను. వీరిలో కొందరు జాతీయప్రభుత్వమును జేరుటచే, ప్రభుత్వాభిమానులగు లిబరలుచే. మొకటి నేరుగ నేర్పడెను. లిబరలుచేయునందు రెండవభాగము న్నను, ఇది నిర్విఘ్నమై యున్నచున్నది. వీర ప్రభుత్వమువారిలో గలసి కూర్చుండుట వలన, లేబరుచేయువారికొక్కరే, ప్రభుత్వమునకు ప్రతికూలముగ పనిచేయవలసినవ్యుచున్నది. వీరికి లిబరలు చేయుచు వారు తోడ్పడకున్నారు. ఇట్టిస్థితికి సర్వస్థానము నిరుపయోగమనియు, ప్రభుత్వప్రతికూల పక్షస్థానమున జేరి, ప్రాతికూల్యమును లిబరలుచేయువారు బలపరుచవలె ననియు, తీర్మానించినటుల తెలియుచున్నది. వీరినిర్ణయము కొనసాగుచో, ప్రభుత్వ ప్రాతికూల్య మిప్పటికన్న నెక్కువపొవ్వవముగ కొనసాగుట కవకాశము గలుగును.

జర్మనీ: షార్మన్

ఇల్లలుకగనే పండుగ గాతేదనరీతిని, మాక్స్ నాల్టగారి ఏర్పాటును జర్మనీ అగ్గిరించినమాత్రాన, ఆయుధనిర్ణయ సమావేశమునందు ఒకంబడిక పెంటనే గుదురుననిగాని, ఆర్థికసమావేశము నిరాటకముగ కొనసాగుననిగాని, యూహించ వలెనున్నది. మాక్స్ నాల్టగారు సూచించిన రీతిని న్యాయాతీత ఒకంబడిక నామోదించుటలో జర్మనీకి దురుజ్జేష్యముగలదని. ప్రాన్సు డలచుచున్నది. అది ఏదీ? ప్రాన్సు యొకను అంగీకరింపని మాక్స్ నాల్ట విధానమును ప్రాన్సుచే తర్కితముగ నంగీకరించునటుల జేయుటయే నట. ప్రాన్సు స్వరక్షణను ప్రధానముగ భావించుచున్నది. అది చేకూరినగాని, ప్రాన్సు ఎట్టి ఒకంబడిక నామోదించదు. మాక్స్ నాల్ట విధానము తన రక్షణకు పూచీపడదని, ప్రాన్సు భావించుచు, జర్మనీ తనను వంచించుటకు మాక్స్ నాల్ట విధానమును ముందుగ నంగీకరించినటుల అనుమానించుచున్నది. ఇట్టి అనుమానములమధ్య ఆయుధ నిర్ణయ సమావేశముగాని, ప్రపంచార్థిక సమావేశముగాని జయప్రదముగ ముగియునని తలచుట కవకాశము గనుపించుచున్నది.

కలకత్తా కార్యరేషను:

హాజరీ సౌకర్యములు

మహాత్ముని యువనాసము హరిజన్ సౌకర్యములను పెంపుజేయుటకు, స్థానిక సంఘములకు గూడ ప్రోద్బలముగలిగించుచున్నది. బొంబాయి కార్యరేషను వారును, అలహాబాదు మ్యునిసిపాలిటీ సంఘమువారును, హరిజనుల సౌకర్యములను పెంచుటకు బూనుకొనిరి. కలకత్తా కార్యరేషనువారిచే నియమించబడిన కమిటీవారు, హరిజనసౌకర్యములను విస్తరింపజేయుటకు నిశ్చయించుట సమంజసముగ నున్నది. హరిజనులకు గృహవనతుల నేర్పరచుటకును, తదితర సౌకర్యములను పెంపొందించుటకును, కమిటీవారు నిర్ణయించిరి. కార్యరేషనువారు తమ కమిటీసూచనలను సఫలపరచెదరని నమ్మెదము. ఈరీతిని చెన్నపురి కార్యరేషనువారును, చెన్నరాజధాని లోని వివిధ స్థానికస్వపరిపాలనాసంఘములను గూడ, మహాత్ముని ఊపన సమయమున నయినను, హరిజనులకు సౌకర్యములనువేగి, వారిస్థితిని చక్కబఱచుట, అవశ్యక కర్తవ్యమగును.

బొంబేయి మార్కెట్

(ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೊಡನೆ) (ಪೆನ್)

మూరకము

శుభిదాస్	రు 1-కి పి 1.6-1/16
సుకుమల దర్శనము (బాయిబా)	
తంతి దాస్	పి 1.6-1/82
సూర్యులైన దీపాంబు	పి 1.6-1/16
సుకుమల దర్శనము (అప్ప) పి	1.6-5/82
స్వామి-టి.టి.	846
పప్పటికై నా హామరు వడ్డి ప్లే.	
గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీలు	
3½% గవర్న మెంటు కేవల	82.2-0
3½% 1947/50	93.2-0
3½% వార్షికములు వార్షికము 1981/86	100.0-0
3½% 1984/87	100-12.0
3½% 1960/70	95-1.0
3½% బాండు 1984	101-8.0
3½% ఋణము 1955/60	102-8.0
3½% బాండు 1935	103-8.0
3½% ఋణము 1939/44	104-4.0
3½% బాండు 1933/36	100-8.0
3½% ప్రైవేట్ బాండు 1935	106-8.0
3½% బాండులు అప్రెన్టీస్	
ఋణము 1935-106-12-0	
మిల్లులు వాటాలు	
బాంబాయి కలంకారి	743-0-0
సంసరి	245-0-0
సంక్రమణ ఇండియా	227-0-0
సంజాత భాయి	347-0-0
సంజాత మాల్య	360-0-0
సంజాత రుణ	525-0-0
సంజాత రుణ	156-4-0
సంజాత రుణ	348-12-0
సంజాత రుణ	223-2-0
సంజాత రుణ	3425-0-0
సంజాత రుణ	155-12-0
మిశ్రమములు	
సంజాత రుణ	167-8-0
సంజాత రుణ	3412-8-0
సంజాత రుణ, బ్యాంక్ పాటి	422-0-0
సంజాత రుణ స్టాక్	278-12-0
సంజాత రుణ స్టాక్	130-0-0
సంజాత రుణ నిమిషము	242-8-0
సంజాత రుణ (అర్జి)	250-10-0
సంజాత రుణ స్టాక్ (అర్జి)	47-6-0
సంజాత రుణ స్టాక్	145-5-0
సంజాత రుణ (అర్జి)	1882-8-0
వ్యయం వాటాలు	
సంజాత రుణ వ్యయం (ప్రార్థిక)	
సంజాత రుణ వ్యయం	1218 12-0
సంజాత రుణ వ్యయం	290-10-0
మార్కెట్టు నిలుకడగా మన్నది.	
రైల్వే రాకపోకలు	
(1932 సెప్టెంబరు 1 వ తేదీ నుండి)	
మద్రాసు సెంట్రల్ మేనేజ్మెంట్	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

నాల్గవ పుష్పాంశం జరుగె.	7 80	పా.	5
-------------------------	------	-----	---

శాంతిబాండు మొయలు	రా.	8 40	ఉ.	5 55
శాంతిబాండు ఎక్స్ ప్రెస్	ఉ.	8 30	సా.	5 10
రాజుమారు ప్యాసింజరు	రా.	9 20	ఉ.	8 45
కేశవంబు ప్యాసింజరు	-----	-----	ఉ.	9 45
ప్యాసింజరు	-----	-----	రా.	9 22
బెంగురు మొయలు	రా.	9 30	ఉ.	6 15
బెంగురు ఎక్స్ ప్రెస్	మ.	1 0	మ.	2 10
బెంగురు ప్యాసింజరు	రా.	9 40	ఉ.	5 30
బెంగురు ప్యాసింజరు	ఉ.	6 15	రా.	7 40
కీలోగ్రేట ప్యాసింజరు	మ.	12 45	మ.	2 0
అక్కోణం ప్యాసింజరు సా.	-----	6 30	-----	-----
యస్ బి.ఆర్. మొయలు	రా.	8 5	ఉ.	7 15
సింగిలి ఎక్స్ ప్రెస్	రా.	9 15	ఉ.	6 35
గ్రాండుబెంగురు ఎక్స్ ప్రెస్	ఉ.	7 45	రా.	7 0
కావలి ప్యాసింజరు	మ.	12 35	మ.	2 4
కాల్వడి ప్యాసింజరు సా	-----	5 30	-----	-----

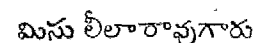
మదరాసు ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ నుండి

ఇండో-సిల్వాన మొయలు	రా.	9 0	ఉ.	6 30
ధనుష్కోటి ఎక్స్ ప్రెస్	మ.	11 15	మ.	2 55
తిరువేదంబు ఎక్స్ ప్రెస్	రా.	7 30	ఉ.	7 35
వెస్కోట ప్యాసింజరు	ఉ.	6 50	రా.	7 50
తిరువేదంబు ఫ్యాస్ట్ రా.	రా.	9 30	ఉ.	6 5
కడలూరు ప్యాసింజరు	సా.	4 0	మ.	11 45
తిరునాదల్లి పాస్టర్	రా.	11 40	ఉ.	5 35

ਬਾਬਰ ਲਾਹੌਰ ਫਿਰ

బొంబాయి టెన్నిసు నిపుణురాలు, వింబిలన్
కు టెన్నిసు పోటీలందు పాల్గొనుటకు భారత
టెన్నిసు సంఘమువారిచే ఎన్నుకొనబడినది.

తనకుదానే భాగ్యవిధాత

మానవులపూరికాగ్రము విషయము జూచుమాన్వి
శీల్యుగాదు క్రిందియశములను ప్రకటింపి.
మానవుల లికయెలపలము యాదుకాదునిపాటు
ప్రదత్తగర్వకలంపలకాలము తీరితి యుండి
నుఖునికలం మానవమనమన్నది. దానినిది
మానవమనవుల దీనతపాలు వారు నుఖునిది
బాసనవడగలరు. ఇప్పుడు మానవమనము
యన్నాదు. ఇప్పుడును తీవ్రమను తరింపల
యను, మనకు కావలసిన సంఘ కట్టుబాటులను
పొల్లికాదుక కట్టుబాటులను చేసికొందును.
అప్పుడు మానవులకు నిలకడయుండు పనిపాటు
లలియందు, వారుమనకు ఆయుదినములు పని
చేయలసియుండును, అదియైనను దినుసు నాలు
గైదు గంటలంకె రెండుగైకై పనియందుడు.
అప్పుడు కలములను తినుకొనిపాడికి కాల సరకాకర
కె ఆటపాటులు, వివేదములందు ప్రలల కెకలం
యభిదినయ నాన్ కై లలగును, ప్రజలలోగొట్టి
చెయలది కలయను, ఆటపాటులందు వారి యాన్ కై
కాల పెరిగిపోవును.

పెద్దపల్లెములందు చాల పెద్దయ్యైన అటల
విశేషములకు పనికివచ్చు రంగమలను వివిధ
సేర్పరచి పోషింపుచుందురు. సేప అటపాలం
దు కాలను గడుపుచున్నవారు బహు కొద్ది
నుండిచూత్రమే కనిపించుచున్నారు. అప్పు డట్లు
కాల. వేలకొలదినుండి అటపాలం దప్పును క్రీ
డించుచుందురు.

అట్టి క్రీడాంగములవలన ప్రయోజన మెక్కు
వగ నుండును. యావత్తులు చెయ్యజనులు గాని
యెండుల యందు వివారింపి అట్లాడుటవలన వా
రికి ఆరోగ్య మెక్కువగ నుండును. వారికి సౌ
ఖ్యము పెరుగును.

ఒక జాతియందుగాని సంఘమనందుగాని బుద్ధి ప్రాబల్య మొంత కనిపించినవారికి అటపాటుం బాధ్యులమగుటకు సాక్షమనుబండుకీ తీరదు. ఇప్పు డేకేకాక నష్టం దెచ్చి ప్రాప్తమగు ప్రజలను లీలకీ దొంగలకాదు నువ్వది. అందుచే దామందుది లీలకీ పాటుబండు ప్రాప్తమవుచుగలరు. అందుచే నానాధా ననందమీ సెక్కున చేయవలసిన యభవరము కని పించును. ఆ విశేషకాలును చాలవరకు యెండవ గారియంచే గడవుచుండుదురు. ఇంతవరకు కనిపిసి యెరుగనివిధముగ అటపాటుబండు ప్రజల కానీ నిష్కలమయి ఉను. కేవలము నడవదొరకే నా లీలమృత్యువును బాధించుచుండురు.

తీరిక యుగము

ఇష్టకాటాపాలం ను ప్రశంసాలయన
వారు జీవనాధారముగ దానిని
మలంబింపయందును చూచుచుంటిమి. కాని
నవలకు ప్రత్యాగతి పనులు నిలవక నందునకు
చేయవలసిన కాలమునుకడ తగ్గియుండును.
ఇట్లు నిరారగమందును, అప్పుడు కేవలము
దానికి అలంకర ప్రకారము (వానిగొలుసు) పక్ష
సూచించుచున్నదానిని సరదా తనగనుచున్నప్పుడు జిక్
మోడ్తుక నందును, చారువాలిగారగు దాన
యందలి సరదాను విడనాడవలసి పరిచయండును.
కేవలము అనవధులగకక దానియనదానకు
యందును, దానియనదానకి అనవధులు ఉత్పా
దమును దానిపాపపుచుండును. జీవనసాధిగ పుట్టు
కనిరయందును యచ్చిచ్చును. క్రమముగనవును
పూర్తిగనవక పోవును.

అప్పుడు కొత్తకొత్త ఆటలు తలచుచున్నాను. చాల నుంచి కొత్తవి కనిపెట్టెదను. వీరినందఱు ములలోని ఆటలను ఇతర దేశములవారి రద్దీనిని నుండురు. అప్పుడవి నానాదేశములకు సరిసమానమై పోవును. ఇప్పటికలె లవి పుట్టినదేశములలోనే పడియుండవు.

అప్పుడు విద్యార్థి బ్రహ్మాండముగ పెరిగి పోవును. ప్రజల విద్యార్థిని నువ్వెన్నడును నందము. కేవలము కాలచారికలు మాత్రమే గాక కయోజనులకూడ నరువులిందురు. దేవయందు

అభిరచియింపనైన వారు ప్రావీణ్యమునైన వారు దాని నశ్శృంగించుచుందురు. అప్పుడేనది తెలివితేటలను విద్యార్థులను నీలండును. కేవలము శీతకాశాదులమైన విద్యులలయందున్న సేను పేర్కొనుటలేదు. అయినవిద్యులందు అసహ్యమునైనవిగలవారు సరదాశీలములైన వాల్మీకిమహాకవి కృషిచేయుచుందు. దానివలన జ్ఞానముయొక్కపరమార్థములున్నది. శీతకాశాదులనునట్టివి జ్ఞానమునైనయనుచున్నవి. విదేశములలో నొకటిగనుచుండును. నిజమునకు మానవునియందు అంతర్భూతమైన బుద్ధిచంద్రము యల్పమేగాని, విశేషమేవిదేశాదుల మానవులందు దాని దాని విశేషమునందున్నదిగాక, వారిశీలమయ్యుగా భవనబుద్ధియే తరులనున్నది. చిక్షాదులను నిర్వాణచేయుచుండును. శివపక్షము కావలెనను చుట్టునుండువాళ్ళను సెరుగుచుండును. మానవుల పరిచయములెగ నలెనది లేకపోవును. అతలను నిరలెరము తనమందు నుద్ధృతి యందు వచ్చును.

ఇట్లు యేండ్లుగడచిన యెడల నవతీరి బకవిఁ
మైన జ్ఞానమలరచును, పశువు వినియక మైన గం
తులమీయ నాకవితీ గావసావించును. అవిదినే
ఆ వివేకము పశువాదము నందుచున్న జ్ఞానము
అర్హమును బట్టి యేర్చునును.

ఇట్లు అన్ని వ్యాపారములలాని స్త్రీపురుషు
మలకు గ ర్హింనును. ఇష్టమగు మానవుల ప్రేక్ష్య
ప్రభుభగవంతునియందుండిన యద్భుతకరము లీరి
యగుచున్నందు మామాయగును.

రా. తా. పియత్రము

కనివిని యెరుగనివిదముగ మానవులందు య
 ల్లలచేమాప్రియత్య నతికయింనును, ఇదివరల
 న్ బ్రయత్య మొకపునుండెను, ఇట్లు పాజలత్
 సహపర్యయము కలలందును యానాదీ బా
 సపతితమందు లక్షణములు దౌపుమాదులేదు
 మధ్యకాలమందును మతాధికారులు విరోహి
 దొకమధును సైకమత్యత్యనాదివిద్య
 పురత్యకామందు దివ్యసాక్షిత్వ ప్రమాణా
 ర్యయము తక్కువ, చిక్కుతక్కువ, ప్రమాదమ
 విస్తారముండెను, కాని దీనికి బలకక ప్రజలత్య
 లయనాల్లెల సలపుచుండెడి, చట్టాద్యక్షల కేవ
 లయను నుండుచుండెడి, విరోహిని ప్రాం
 ములకగాక అఖండమదాజ్ఞి కాని, స్థాంతినిపి
 అనియూఖండమతుకమదే నారపపనుకొనుకల
 వారు నెవ నెవ కి మాగు బయలు
 లేదునదిటి, అయినను ప్రపదమైన తట్టలముల
 నీటివారు చాలునంది చేయదుండెడి.

యూత్రలనిన ప్రవణికితో పరత్వమున్నది. ప్ర
లకు నిలకడగ వలయుంది కావలసినంత తీరున
టుయొన్న పుష్పము ఇది యెట్లుండగో చూడవల
యును, ఏమాత్రము తెలివిచేటలన్న స్త్రీలకును
పురుషులకునుడ నితర చేతములను చూచిరావలయు
నను కుతూహలము పడుదురు, అది వీరితముల
తమను నదికాగలదు, తీరిక లేదు. ధనము లేదు
యోచనరాదు.

విండుట చూచుచు

దును. చెందినానామయ సెలవునిముట్టకు యజ్ఞము నులు మూలగరు. శిశుకళలకు సెలవునామక ను దేవతలకును, చాలవందికి శిశులందు యజ్ఞిందు రనకు. చిశుకళలను చాలవంది యజ్ఞునికొకటి గాన, కళలయందు ప్రజల ఆశ్రమి పెరిగిపోవును. ప్రజల అధ్యాపకులకు ప్రస్తుతి, రక్షణ కరుకు కు ద్వికాక కేవలమునుకు వాయు చార్తాసాధనము చేర్చు పక శిశువృద్ధునమునువి.

యజ్ఞునికొకటి వివిధ దేవ ప్రజలు కరివకను లలో శిశునిపెరిగియందుకి యాద్రవ్యుచేయవలసి వచ్చెను. ఆ సమాచరణము వ్యవస్థచేకాదు కల వందు. వివిధకళలముచేర్చు మామయూలకు, కల సెల డియై యందుడును. చాలవంది ప్రజలు నిర్వ రైతాంయి. గౌరవమునుకు దనకే ముట్టవలెనుకాదు. చాలవంది పాదెనుకు.

మన పరమలక్ష్మ్యము
జాతిగోపనముల దోయితిమి కేమియో యొప్పుదు
హృదయము తగినవలె నానిలో వారికి పుర
రగోపమప్రకృతి ప్రబలం ద దు క లి సి త మ
గతిని బాంధవ్యజోతులగు త్వరపడుదురు. ప్రజల
క్షేమార్థమగున నిర్మలచక్కానుట నిష్కడదే య
వలె బాంధవములు గ్రహించి తాము నివసించు నగ

మూల సుందరముగ సుందరాలాసన చేసికొన్నప్పుడు పట్టణవాసులు గర్వము పొందవచ్చును. ఇష్టము ప్రకటనమున్నది. అన్నకృత్యములలో లోమములు. కొంతవేదయున్నది. రాష్ట్రములు సహజములు కనినవి వోలెగలవలదు యత్నించుచున్నవి. కాని ఇష్టము ప్రారబ్ధమునకే సగౌరవములు లభింపవచ్చులేదు. లేనిచేసే మానవకృత్యములు కలుగులేదు. అందరికీ సహనమున బాట్లు లేక ప్రవర్తన కలుగుచున్నది. మానవుడు బుద్ధి సాగించనే నీనిని సాగించి ప్రబలప ముఖపట్టి గలడు.

హిందువులలో కొక సామెతకలదు, తనకు దాని కర్త విధాతయని వారు చెప్పుదురు. మానవునియందు అంతకట్కొలికలదు, ఆ దివ్యజ్యోతిని మానవుని యొక్క మార్గమునందు నడిపించుచు ఉండును. పూర్వముకల ఆ ఇష్టము మానవులెక్కి పగ తమ అంతకెత్తె ననుభవించి నడుచుకొనుచున్నారు. కాని ఆ వికాస మింకను మనయందు పూర్తికాలేదు. మన నాగరికమనందు కూడ మానవుని భుక్తికారణ భువి చేసియుండి మత్తికొక ప్రయత్నింపఁడు నాటంకవలయుండవచ్చును.

అయితే తీరిక విస్తారముగ నుండిన యుగము నం దీబద్ధత తగ్గును. అప్పుడు మానవులు తమ భాగ్యమును తాము విధించుకొని వికసించుదురు.

సెక్రిటరీమీద

ఆ సేతుహిమాచలయా త

బంధువులకు, పేజీ 19:—
 దేశమలవ్యక్తమైన ముగ్ధులవలన, నీవార వ్యక్త
 వలన, భారతీయ చైతన్యము, హిందూ యా
 త్రీయమును అనేకవిధముల దుర్మార్గులను దీక్షి
 యించిన చేయవలసివచ్చి భారతవ్యవస్థను తీర్చి
 చూస్తారు. ఇంతవరకు 200 మైళ్ళ ప్రయాణము
 చేసిన వీరు ప్రాంత మున్నగు యాత్రాస్థలముల
 దర్శించిరి. బంధువుల చేరిరి. నేటి సాయంత్రా
 కు ముదామలగు బయలు చేరిరి. (అ. 10)

పబ్లికు | గంధాలయములకు

ప్రభుత్వ విరాళము
 తనకు రాష్ట్రమునకు నుండి వచ్చిన గ్రంథాలయ
 ముల నిర్వహణార్థము గ్రామాల లాసందులకు ప్ర
 భుత్వ నిధునాచు 1938-39 సంవత్సర ఆయనము
 పట్టికయందు 20 నెల పాతాయనకు ప్రత్యేకించి
 యున్నాడు. ఈ విరాళమున పంపిణీయైనది
 1938 నాటి ఏప్రిల్ నెలకు 23వ తేదీన చెలువడిన ప్ర
 భుత్వపుటల కలెక్షను, గ్రంథాలయముల వలెను, వచ్చిన
 గ్రంథాలయములకు కను అధికారములలో నుండు
 కొన్ని స్థానిక సంస్థల గ్రాంటులకు గాను దరఖా
 స్తులను నిర్వహించు క్రింది వివరము లు త్త
 వచ్చిన కలెక్షన్స్ ను డైరెక్టరు ద్వారా ప్రభు
 త్వమునాచరించ జేయవలెను, 1 నిర్వహణమునకు
 వ్యయమును మొత్తము 2 వెనకటి తళ్ళిములలో
 ఏకన గ్రామాల లాసగునడియించిన నా న లో
 నిర్వహించవలె మొత్తము రెడ గ్రామాలలోనువిల
 క యుండినది, 3 గ్రంథాలయము నిర్వహణార్థము
 తాము ఎంత వ్యయముచేయవలె, ప్రభుత్వము
 ఎంత గ్రామాల కోరునది మొదలగు విషయములపర
 కాస్తూరు తాయనకువలెను, వచ్చిన గ్రంథా
 లయముల నిర్వహించు చున్న ప్రయుక్తేలు సం
 స్థలు విరాళములకుగాను దరఖాస్తులను పట్టికవి
 ష్టాన్సును డైరెక్టరు ద్వారా పంపించవలెను. దర
 ఖాస్తులు 1938 సం. ఆగస్టు 15 వ తేదీనావున
 పట్టిక విష్టాన్సును డైరెక్టరునకు చేరవలెను.

బస్సు, పవకాదము

మదనపల్లి, మే 19:—
మదనపల్లికి 12 మైళ్ల దూరములో నున్న
వాయలపాడువద్ద బసయ్యలో నిండిన మోటారు
బస్సు ఒక రోడ్డుకట్టవద్ద దీక్షాపెను. 10 అడుగు
నల లోతునకు దిగబడినది. ప్రయాణికులకు బెబ్బ
లు తగిలెను. అందులో ఒక స్త్రీ కలదు.
(అ. పై.)

ప్రతి లకు వోటింగుహక్కు

మద్రాసుమెయిలు పత్రికా సంపాదకీయ
వ్యాసమునకు జవాబు.

మద్రాసు మెయిలు పత్రిక యొక్క 18-వ తేదీ
సంపత్తియందు సంపాదకీయమునకులూ ప్రస్త
తము వాక్యముదే భారత మహిమ సంఘము
యొక్క కార్యదినము గూర్చి మెయిలు సం
పాదకుని సంపూర్ణ అభిప్రాయ ప్రకటనము
అనాదు. భారతమునకొక సంఘము గూర్చి యిత
మునకులూ ముందు యా తేడవగా మారుచు
కిది మొదటి పర్యాయము కాదు. మరియు నితడా
సంఘమునకు దీర్ఘ కాలిని జాతులలో వాళ్ళు
మొదలుచునపుడు, ఇత దీర్ఘము నుండికి వేరల
గ్రేకున యా గ్రహమున మలంగ సోదరియగు
తమ చేతులూ రాజకీయ హక్కులను కొరవడువు
తము పురుషులు తమ మొదటి
శాపుముడిన ద్వేషించుచును జ్ఞప్తికి తెచ్చుచు
న్నది. భారతదేశమున మన పురుషులకు అట్టి
ద్వేషము లేదు. ఇందు మన స్త్రీలకు తమ ఆం
గ్ల సోదరియగు వాటింగు హక్కులను సంపా
దించుచుకై యున్నదని యెందున కష్టములు త
ప్పినవి, కి వినయమున మెయిలు సంపాదకుని
మానెత్తెత్తును తన యాధుర్య మానెడిక తత్వము
కాక నెక్కువ వయస్సువల్ల యానెడివ పోతకు
లెక్కువగా బాధపడవలదు. కి చేయుచు స్త్రీల
వాటింగు హక్కుగూర్చి చేపంతులను దేర్చుడి
యందు మహిమ సంఘములయొక్క యెల్ల ప్రాయ
మునకు ప్రతిభానుభవము గా గ్రహించునాహ్వా
రనియే మేము నిశ్చయముగా నమ్ముచున్నాము.

నూతన రాష్ట్రాంగమును స్థాపకు
పురుషులతో సహాసాన మెగులవడతలపాడి
నూత్రము గ్రహించివచ్చుననియు, యుక్త
వయస్సులో పోలీసువర్గమునకు వెంటి అ
మనస్థిరపడుటలనూ మాత్రము యానూత్రమును
అనరంజిత షెడ్యూలు సాగ్యపదకలనియు భార
త మహిళాసంఘము ప్రవచింపబడుచుండే
గ్రీకునుగోత్రము ప్రకటించుననియు స్పష్టమగు
ధియతముగోత్రము నామించెను. నాన శ్వేతప
త్రమును మాయుక్తగోత్రము నిరాకరింపబడి
స్త్రీ పురుషులకు మగతారతమ్యము సేవ్యమగు

[illegible]

సంగమం చెందిన శైలబిందువును, బిడ ప్రభువును,
 కారుణ్యం కలబరితును, శిల్పం లేకుండా పోయిన
 బాధనను మించిన సంపాదనకు తెలియదా
 మరెవరూ, నిజమే వదలి పోయిన వాటిని
 పొందెడి ప్రేమలేదు! తమ స్వంతలక్ష్యాలను, విద్య
 లోని పొందెడి ప్రేమలకు అన్నిటికంటే తమ
 కలలను దాని దానిగా వదలిపెట్టి ప్రేమకాత్రమే
 వాటిని సంపాదించిన వారును,

భారతమునకిహాసంఘము లన్నియును, పట్టణములందును, నగరములందును విద్యకేంద్రమునకీ, స్త్రీల విద్యాశాలాదులను మొదలుపంపిచాచునకు కలసి యొప్పుచున్నది. మేము కలచేయుచు, హాసంఘముల పట్టణములందును, పల్లెలందును హాద స్త్రీల బడికిని నిర్వృంతపూహనకీ విద్య (గ్రామపాఠశాల)లందును చేయవలయునని స్త్రీయభివృద్ధిసాధ్యమునకీ ఆలయమున, బాల్యవిద్యాసంఘమున, బహుపక్షీకృత్యమున, ఆమంకపరచుచు, స్త్రీలను నారదస్త్రీభూతములను జులకున నంపారలెలలలోగఱచి భారతమహిళాసంఘము ఆందోళన గావించుచుండలేదా? మొదలుపంపిచాచుచు భారతమహిళాసంఘముపై కపటదృష్టిగలవారు నారాశ్రీయబలముల యాత్రేయముకొని, బాశీయజీవనమందు భారతస్త్రీయదృష్టమునకీ కడవిరియింప (ప్రాముఖ్యస్థానము నున్నది) యలసినీ లేక మైనము జ్ఞానము లేదని నుద్వేషముచూపుచున్నది.

పట్టణ ప్రజలకు వోటింగుహక్కు సమీకరము చేయు నూచన మెయిలు సంపాదకునకు పంపమను బుట్టింపుచున్నది. కాని, మా నిధిగ్రామ ప్రజలయొక్క నమ మెయిలు సంపాదకునికు పంపింపు నాచును నాచునకు నాచునకు మేము సంశయించుచున్నాము. ఇంగ్లాండులో పెరియక్ మినిటర్ మెయిలు సంపాదకుని నూచన సంపాదకుని పట్టణములకును, పల్లెలకును, గ్రామపురాలకును, నివాసితులకును, బాప్టుసట్టి వోటింగు పద్ధతి చేయునది చేయునకు కలగునట్లును గుహించినచేదని తెలుచెదను.

పర్యాకిమిడి

తాతా కొయ్యను,

బరిసాన పనుస్వయంను

15-5-53 తేదీన ఉప్పలూడ తాలూకా మహాలా పద్మావతితాలూకా తెలుగు రయతులు బహిరంగపుత్తి గ్రామము వెంకట సీతాపతి వంతులు గారి అగ్రస్తుతన జరిగెను. ఉప్పలూడ, తోట గుమ్మడ, ముమ్మమర, బులికిడి, నుండి, దుగరాజ పురము, తింపకలది, కొరసంబడి, చందనకొ, కంభంకొన, మైలాపా, నారవరకొ బగ్గ గ్రామ మలనుడి దేవూరు 200 మంది రయతులు హాజరైరి. శ్రీమతీయన అప్పలసామెగారు (సావక కొలె) పద్మావతి తాలూకా రయతులను సానాపన గురించి ముమ్మటింయచూ పుస్తవరతి శివబోలె రయతులు తమ తేమయును కాపాడుకొనానుకర రయతు సుంపు మ వల్లకరులు నచ్చు చెప్పిరి. తండు పంకరపురము క్రిందిపద్మావతి రాజావారిది చెప్పుపురి కావసంధకర తమ ప్రతి నిధిగా పంపనపున అందుకలన కలిగి న్నయు పద్మావతి తాలూకా ఆంగ్లముల గోపరింప లేదు గాని కది సంతకనగ్రులూలూ ను జిమ్మ దారు వల్ల రయతులను అందులొ ముగ్రామిగా తెలంగాణాకి కంసుకూ పున్న బాధంను అవిధముగా ఉన్నది. బల్లూ కలెకర అద్దరు గారి, బలా మునిసేపులు, జిల్లూ బిచ్చిది తీరులుగూ పాలిది

సంకరా పుష్కాక్షుడిని ఎన్నెటెవారూ ఏమిధముగా నీటి
పానీయం వివరములుగానూ, కన్నులకడముచేసే వివర
యములూనూ, స్నానార్హమైన పరిపాలన వివరములూనూ
ప్రజలకు బాధ్యులకొనియున్నవారూనూ సుప్రభాత
ముగా నివసించి కేరళ, పన్నులపై అంశములకీ
సంసర్గము పురస్కరించుకొని తమ అభివృద్ధియును
శరదార్థులైన అంగీకరింపని తెలుగువారి ఎడల
ఎన్నెటెవారూ తమ ప్రభుత్వము కేరళుల మానించు
నమ్మకమునూ తెలియజేసి తమవలె సమీకృతము
పంపిణీయాలగు అంశప్రకృతి సమర్థమునవి
మట్టామును పర్యావృత్తిని ఎన్నెటెవారూ పూయల

కొండపేడి తొలుగువారు కొండలకు తమ తాలూకా
 ఉత్తరకొండపట్టణములో చేరుట తమ కష్టము
 అనుభవము గంభీరములు నికానీలు పెట్టియుండుట
 ఆంధ్రలోకమునకు అప్రదిష్టపాపానియు
 గవ్వదని తెలియజేసిరి. ఇంతకు క్రమమున
 మధ్యపాంతులవారు భద్రీమరకు బాగ్గిచేసిరి
 ఆర్జునుడు నిరుపముగా పల్లకొవిడితాలూ
 బిహార్లో చేర్చిరమృత్యు భయములేదు గాని రా
 జావారు ప్రభుత్వము లందఱు నగరము నాయు
 విశ్వప్రభుత్వములు చేయుచుండుచుచేతను, నా
 పరివారముతో బోయిన కొప్పుడు సమయ్యనా
 యుడు గారు తెలుగువారి ప్రతినిధిసన
 చేపుకొనుచు నున్నతెలుగు
 వారితోమునునకు విరుద్ధముగా బాయిలుసాహె
 మంబిలి కమిటీవారియెదుట సాక్ష్యమిచ్చుటకు
 నెడదీయుండుచుచేతనును అతడు గా ప్రభుత్వము
 తెలుగువారి ప్రతినిధి కాదని నన్ని
 రాజావారు ప్రభుత్వంచే సాక్ష్యము కల్పింపేగా
 గా ప్రభుత్వమే కాదనియు, సుపరముగా రజాసా
 చేసి బహుళకాల తాలూకా కాలిబిట్టి చూచి
 భావనను బట్టిచూచినా కేవలము, ఆంధ్రప్రదేశ్
 మనులవలన ఆంధ్రకొండపట్టణము నుడవలసినద
 గాని, బిహార్కొండపట్టణము చేరవలసినద కాదను
 నన్ను చెప్పుటకున్నది, బిహార్ సమస్యనునకు
 నులముగా ఎట్లు సంఘీకములు నికానీలు పల్లక
 కొవిడి నేట్టిచూచు చేయుచున్నానో బయలు
 పట్టియుండును, బిహర్ కలతాలూకాని అందఱు
 నగరమునకు బోవలసియున్నది గనుక వారికి నగ
 సముయము చేతి తగినవారి నొకరిని సంపించి
 నికానీలు సభవారిని హెచ్చరించిరి. అందువలన సభ
 వారు తమ ఆమోదమును తెలియజేసిరి. అనంతర
 పల్లకొవిడి నేట్టిచూ రెనియ్యి ఇరవైయ్యవ శ్రీ
 మహా పూర్వీకసాహె పానిగారివారు నవ్వి
 సభాసభ్యులను యమముని నేట్టిచూ వారితమును
 ప్రసంగించుచు శ్రీ.రుతులు బోయిన అప్రసా
 మిగారు, నీతాపతిగారు చెప్పిన దంతా సభ్యు
 లందఱు నేట్టిచూ రెనియ్యి ఇరవైయ్యవ శ్రీ

గం. పత్తవాదాయముగా ని.

విల్లింగ్ తోగలబడటం
అలహాబాదు, మే 19:—
అలహాబాదులోని పిండిమొర యొక్కరి తనకు
బడినది,
కొన్ని లక్షల విలువ గల సొమ్మ నష్టమైనది.
అన్ని బ్యాంకులలో వివరీకముగా వ్యాపించినది. జిల్లా
కోర్టుకు తదితర అధికారులు అనుచుకు వచ్చిరి.
పైలో ఇంజనలవచ్చి మంటలను అరికొనెను. తన
వాండ్లును కేసుయగొని బయటకు వచ్చిరి. ప్రాణ
నష్టము లేదు. (అ. పై.)